

nr 10/1947.

STORA UTSKOTTETS betänkande № 10/1947 med anledning av landskapsnämndens framställning till Ålands landsting angående ändring av landskapslagen om kommunallag för landskommunerna i landskapet Åland, utfärdad den 21 augusti 1930.

Landstinget, som i ärendet fått mottaga lagutskottets betänkande nr 6/1947, har däröver inbegärt stora utskottets utlåtande.

Vid behandlingen av ifrågavarande lagförslag framställdes ändringsförslag rörande § 112 mom. 1 punkt 1), vari stadgas, att skattskyldig före berättigad att från sin inkomst avdraga för jord erlagda legoavgifter. Därvid ansågs enhälligt, att detta avdrag icke finge överstiga det belopp, som enligt i kommunen för skatteåret fastställda grunder har beräknats som nettoavkastning för samma areal jord. Orsaken till denna förreslagna ändring motiverades bland annat med, att hemmans- och lägenhetsägare, som arrenderade tillskotts jord, kunde genom att få avdraga hela det för legoområdet erlagda arrendet, helt och hållet eller till en del, undgå beskattning för jord, enär det visat sig, att arrendet i allmänhet är mycket högre än det fastställda nettobeskattningsbeloppet för samma areal jord.

Beträffande § 119 framställdes också förslag om att detta lagrum fortsättningsvis skulle hava samma lydelse som i nu gällande kommunallag, men genom omröstning förkastades förslaget, och några andra anmärkningar mot lagutskottets ifrågavarande betänkande framfördes icke inom stora utskottet.

På grund härav får stora utskottet vördsamt föreslå

att landstinget ville godkänna bifogade lagförslag.

Mariehamn den 22 november 1947.

På stora utskottets vägnar:

Carl Carlson
Carl Carlson.

Valter Johansson
Valter Johansson.

Närvarande i utskottet: ordföranden Carl Carlson samt ledamöterna Elis Andersson, Arvidsson, Bengtz, Carl Holmqvist, Hjalmar Holmqvist, Gustaf Jansson, Larson och Lindblom.

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om kommunallag för landskommunerna i landskapet Åland, utfärdad den 21 augusti 1930.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting beslutat, att med upphävande av landskapslagen den 5 april 1946 angående ändring av landskapslagen om kommunallag för landskommunerna i landskapet Åland, utfärdad den 21 augusti 1930, §§ 67, 108, 109, 112, 113, 119 och 120 i landskapslagen den 21 augusti 1930 om kommunallag för landskommunerna i landskapet Åland skola erhålla följande ändrade lydelse.

67 §.

Till de utgifter, som enligt 5 § 2 mom. i denna lag omförmälas och böra för kommunens behov bestridas, är utan avseende å trosbekännelse och medborgarrätt envar,

vilken inom kommunen, evad han där bor eller icke, äger eller brukar jord eller innehar annan fast egendom,

eller där idkar rörelse, näring eller yrke såsom ock envar,

vilken inom kommunen har eller bör hava sitt bo och hemvist, pliktig att bidraga i förhållande till det antal skattören honom genom taxering påförts.

Enahanda skyldighet åligger även menighet, sammanslutning, anstalt eller stiftelse för den inkomst de inom kommunen åtnjuta av fastighet, näring, rörelse eller annan inkomstkälla. Dock är ideell sammanslutning, anstalt eller stiftelse skattskyldig endast för inkomst av fastighet samt av näring och rörelse.

Staten och landskapet äro skattskyldiga för inkomst av sådana lantbruks- och övriga fastigheter, vilka icke användas till allmänna ändamål, samt för halva nettoinkomsten av industriell och annan rörelse, vilken är med privata företag jämförlig. Inkomster, vilka staten och landskapet erhålla från sina skogar, uppskattas enligt de i 119 § 1 mom. omnämnda taxeringsgrunder; av sålunda uppskattad inkomst anses nittio procent såsom beskattningsbar inkomst. Skatt skall icke erläggas för arrendeinkomst, som staten eller landskapet erhåller från utarrenderade boställen samt andra dylika lägenheter, ej heller för inkomst från produktiva företag, vilka huvudsakligen äro i verksamhet för tillgodosende av stats- och landskapsinrättnings behov.

Hustru skall särskilt beskattas för den inkomst, varöver hon enligt lag råder.

Av den skattskyldigas inkomst motsvarar ett belopp av etthundra mark ett skattöre.

Såsom inkomst, på grund varav skatt skall erläggas, anses med sådan begränsning, som nedan säges, skattskyldigs samtliga årsintäkter i penningar eller penningars värde.

Såsom inkomst från lantbruksfastighet skall anses den nettoinkomst, vartill avkastningen från likartade fastigheter inom kommunen med beaktande av på orten gängse drift och underhållskostnader, arbetslöner samt skälig värdeminskning, i medeltal under det föregående året enligt uppskattning stigit.

Såsom inkomst räknas även:

1) vad skattskyldig för sin och sin familjs räkning tillgodogjort sig av avkastningen från näring eller av varor, som han tillverkat eller till saluhållit;

2) dividend eller utdelning, som den skattskyldige uppburit från aktiebolag;

3) den vinst, som affärsföretag kan uppskattas hava av sin inom kommunen bedrivna rörelse, även om densamma utövas genom agentur, avdelningskontor, filial eller annat dylikt organ;

4) vinster av tillfällig natur, därunder inbegripen vinst å icke yrkesmässig avyttring av sådan fast eller lös egendom, som säljaren genom köp eller byte förvärvat, om den fasta egendomen varit i säljarens ägo under mindre än tio år och lösegendomen under mindre än fem år, dock efter avdrag av möjligen liden förlust å andra likartade överlåtelse;

5) förmån, som skattskyldig åtnjutit genom egen eller fri bostad för sig och sin familj; så ock det arbete, den skattskyldiges hemmavarande barn eller andra familjemedlemmar, hustrun undantagen, utfört till förmån för den skattskyldiges hushåll, därest de icke särskilt beskattas, dock ifråga om envar familjemedlem med beaktande av de avdrag, vilka i §§ 112 och 121 omförmälas; samt

6) av trädgård, fiskevatten, betes- och jaktmarker och övriga därmed jämförliga förmåner erhållen nettoinkomst, så ock den skattskyldiges inlanthushållningen utförda arbete, ledning av arbetet däri inräknad, uppskattat i penningar till belopp, som för detta arbete bort erläggas åt en avlönad person. Vid skattens bestämmande för sistnämnda inkomst skall i avseende å minskning beaktas den tid den skattskyldige ägnat sig åt annat förvärvsarbete.

109 §.

Såsom inkomst anses icke:

1) vad som förvärvats genom giftorätt, i morgongåva eller fördel av oskiftat bo, i hemföljd eller genom gåva, arv, testamente eller fidei-

komiss till make eller arvinge i rätt upp- eller nedstigande led, ej heller sytning; dock räknas såsom inkomst sådant understöd i penningar eller varor, som på grund av åtagande eller annan förpliktelse å bestämda tider erläggas;

2) skadeersättning, däri inbegripet, vad som erhållits på grund av sjuk- eller olycksfallsförsäkring;

3) på grund av liv- eller kapitalförsäkring utfallet kapital; samt

4) stipendium eller reseunderstöd, som utgivits för vetenskapliga eller konstnärliga studier eller vetenskapliga undersökningar, ej heller riksdagsmänna- eller landstingsmännaarvoden, ersättning för ledamotskap i landskapsnämnden, kommunalfullmäktige, kommunalnämnden och andra kommunala förtroendeuppdrag, statens och landskapets kommittéer eller vad som av staten, landskapet eller annat offentligt samfund anvisats till bestridande av vid tillfälligt uppdrag förenade särskilda kostnader.

112 §.

Skattskyldig är berättigad att från sin inkomst avdraga:

1) för jord, förutom staten och landskapet tillhörig, erlagda legoavgifter, dock högst det belopp, som enligt i kommunen för skatteåret fastställda grunder, var beräknat som nettoavkastning för samma areal jord;

2) ränta å gäld;

3) förlust å skattskyldigs näringsverksamhet, som icke är att hänföra till kapitalförlust;

4) obligatorisk försäkringsavgift samt avgifter, som erlagts till arbetslöshetskassor;

5) avgifter till pensions-, änke- och pupill- samt annan dylik kassa, i vilken det på grund av tjänst eller befattningsämbete ligger honom att vara delägare.

113 §.

Såsom lantbruksfastighet skall vid taxeringen anses lägenhet eller del därav, egen eller legd, där lantbrukshållning eller skogsvård bedrivs. Avvikande odlingsättet för lantbruksfastighet väsentligt från det på orten allmänt brukliga, skall den sålunda erhållna tilläggsinkomsten i skälig mån beaktas vid taxeringen.

119 §.

Taxeringsnämnd, som valts för verkställande av följande års taxering, tillhör att före utgången av oktober månad fatta beslut därom, till vilka belopp nettoavkastningen per hektar av odlad mark och naturlig äng samt skogsmark skall uppskattas efter indelning, dels enligt jordens beskaffenhet och ägornas belägenhet samt dels, där det befinnes nödigt, enligt fastighetens läge med hänsyn till trafik- och konsumtionsorter.

Ett exemplar av taxeringsnämndens beslut angående beskattningssgrunderna skall ofördröjligen tillställas landskapsnämnden, och ett annat exemplar på lämpligt ställe inom kommunen framläggas till de skattskyldigas granskning under fjorton dagar, räknat från den, då ärendet kungjordes på sätt om kommunala tillkännagivanden är stadgat, denna dag oräknad. Skattskyldig, som ej åtnöjes med taxeringsnämnds beslut, har rätt att däröver göra anmärkning medelst skrivelse, som inom fjorton dagar från den, då beslutet till de skattskyldigas granskning framlades, nämnda dag oräknad, skall till taxeringsnämndens ordförande ingivas, dock må anmärkningsskrivelsen jämväl på avsändarens risk inom den föreskrivna tiden till taxeringsnämndens ordförande genom förmedling av postverket i frankerat brev insändas. Ordföranden skall å anmärkningsskrivelsen anteckna, när den till honom ingivits eller inkommit, samt ofördröjligen densamma till landskapsnämnden överstyra med biläggande av taxeringsnämndens utlåtande samt utredning om tiden, då taxeringsnämndens beslut framlades till granskning. Landskapsnämnden skall, oberoende av om anmärkning gjorts mot taxeringsnämnds beslut eller ej, beträffande beskattningssgrunderna för skatteåret vidtaga sådana ändringar, som äro av nöden, för att beskattningen må bli riktig och i hela landskapet enhetlig, samt därefter fastställa de grunder, vilka avses i 1 mom., och vilka skola tillämpas vid beskattningen.

120 §.

Efter det de grunder, enligt vilka inkomsterna från lantbruksfastigheter böra uppskattas, genom landskapsnämndens beslut blivit fastställda, tillhör det taxeringsnämnden att enligt nämnda grunder och i stöd av de uppgifter, som erhållits av de skattskyldiga, eller av taxeringsnämnden på annan väg införskaffats, fastställa envar lantbruksfastighets nettoavkastning. Har fastighetens avkastning nedgått i följd av frost, översvämning, hagelfall eller annat dylikt, skall detta skäligen beaktas vid uppskattning av inkomsten.

№ 16/1947.

STORA UTSKOTTETS betänkande № 16/1947 med anledning av landskapsnämndens framställning till Ålands landsting angående ändring av landskapslagen om kommunallag för landskommunerna i landskapet Åland, utfärdad den 21 augusti 1930.

Över ifrågavarande lagförslag har stora utskottet tidigare avgivit utlåtande och uti betänkande № 10/1947 föreslagit en ändring beträffande § 112 mom. 1 punkt 1), varigenom avdraget för legoavgifter för jord icke finge stiga till högre belopp än vad som bestämts som nettoavkastning för samma area jord enligt i kommunen fastställda grunder.

Då landstinget icke godkänt stora utskottets berörda betänkande, har ärendet återremitterats till stora utskottet för avgivande av nytt utlåtande beträffande berörda ändringsförslag samt dessutom angående en ändring i § 119.

Stora utskottet har vid förnyad behandling av § 112 i förslaget vidblivit sitt i ärendet avgivna betänkande.

Den av landstinget vidtagna omstilliseringen av sista momentet i § 119 § 1 i förslaget godkändes av stora utskottet.

På grund av ovanstående får stora utskottet värdsamt föreslå

att ifrågavarande lagförslag godkännas enligt stora utskottets betänkande № 10/1947 med den ändring landstinget beslutit vidtaga i sista momentet av § 119.

Mariehamn den 27 november 1947.

På stora utskottets vägnar:

Carl Carlson
Carl Carlson.

Valter Johansson
Valter Johansson.

Närvarande i utskottet: ordföranden Carl Carlson samt ledamöterna Elis Andersson, Arvidsson, Bengtz, Carl Holmqvist, Hjalmar Holmqvist, Gustaf Jansson, Larson, Lindblom och Nordman.